

Handleiding oefentoets begrijpend lezen

Cito m5

Vooraf

Een ervaring op veel scholen is dat, ongeacht welke methode Begrijpend lezen, leerlingen op de Cito-toetsen Begrijpend Lezen vaak zwakker scoren dan op de methode-afhankelijke toetsen. Een oorzaak hiervoor zou kunnen zijn dat in de Cito-toetsen andere vraagvormen worden gehanteerd dan in de methodetoetsen. Om deze mogelijke oorzaak weg te nemen, is deze oefentoets ontwikkeld.

In deze oefentoets komen de vraagvormen voor die ook voorkomen in de toets Cito begrijpend lezen M5. Ook de tekstsoorten en het niveau van de teksten zijn overeenkomstig die Cito-toets.

Deze oefentoets is dan ook bedoeld om de leerlingen bekend te maken met de opgaven zoals die voorkomen in de toets Cito begrijpend lezen M5.

De teksten in de oefentoets hebben betrekking op thema 5 van groep 6: *Waar of niet waar?*

Materiaal

Voor elke leerling:

- een kopie van de oefentoets
- een potlood en een gum

Samen

Voordat u de kopieën uitdeelt, vertelt u de leerlingen wat er gaat gebeuren:

Jullie krijgen van mij een oefentoets. Het is een leestoets. Deze oefentoets gaan we straks samen maken. We schrijven met een potlood. Het gummetje gebruik je als je een fout maakt.

U deelt de kopieën uit en vertelt waar de leerlingen hun naam moeten schrijven. U zegt:

We gaan de oefentoets samen maken.

U wijst opgave 1 aan en zegt:

In opdracht 1 staan vier zinnen. Een zin staat achter letter A, een zin achter letter B, een zin achter letter C en een zin achter letter D.

U wijst hierbij de letters en de bijbehorende zinnen aan. U vervolgt:

De vier zinnen zijn samen een verhaaltje. Maar dat verhaaltje klopt niet, want de zinnen staan door elkaar. We moeten nu de eerste zin van dit verhaaltje vinden.

U leest de vier zinnen hardop terwijl de leerlingen meelezen. Vervolgens vraagt u:

Wat is de eerste zin van het verhaaltje?

U laat enkele leerlingen hun antwoord geven en zegt:
'Ik lees in een sprookjesboek' is de eerste zin van het verhaaltje. Voor deze zin staat de letter D. Zet nu een rondje om letter D.

U controleert of alle leerlingen dit goed hebben gedaan. Hierna bespreekt u opdracht 2. U stelt de volgende vragen:
Welke opdracht staat er boven? (Zoek de eerste zin.). Dit betekent dat het weer een verhaaltje is, maar dat de zinnen weer door elkaar staan. Let op: er staan nu vijf zinnen in plaats van vier. Wat moet je nu eerst doen? (Alle zinnen eerst lezen.)

Nadat de leerlingen nu zelf de zinnen hebben gelezen vraagt u:
En wat is nu de eerste zin van het verhaaltje? (zin C) Wat moet je nu doen? (Een rondje zetten om de letter voor deze zin.)

U controleert weer of alle leerlingen dit juist hebben gedaan.

U wijst nu de tekst aan. U zegt:
In dit verhaaltje is één keer een stukje weggelaten. En op de plaats van dat weggelaten stukje zie je het cijfer 1 staan.

U leest vervolgens het verhaaltje voor zonder de woorden te noemen die moeten worden ingevuld. U vervolgt met:
De vraag bij opdracht 3 is 'Wat past het best op plaats 1?' Om dit te weten moet je altijd eerst het hele verhaaltje lezen. En daarna lees je de vijf antwoorden. Lees nu het verhaaltje en de vijf antwoorden bij opdracht 3.

U bespreekt welk antwoord het best past en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord (letter C).

U leest opdracht 4 voor terwijl de leerlingen meelezen. U vraagt:
Wat moet je bij deze opdracht doen? (Het stukje lezen dat begint met 'Hella stoot' en eindigt met 'mouw mee'.)

U attendeert de leerlingen op wat tussen haakjes staat en zegt: Je heb vast wel gezien dat er voor elke regel een nummer staat. Bij de opdracht staat tussen de haakjes welke regels je moet lezen: regel 22 tot en met 24. En dat stukje begint met 'Hella stoot' en eindigt met 'mouw mee'.

U bespreekt welk antwoord het best past en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (Letter A.)

Opdracht 5 behandelt u op dezelfde wijze.

U vraagt de leerlingen opdracht 6 te lezen en vervolgens vraagt u wat de leerlingen hier moeten doen (Eerst de hele tekst lezen, daarna alle vier titels lezen. En dan de beste kiezen.) U leest de tekst voor terwijl de leerlingen meelesen en u vraagt: *Welk antwoord heb je gekozen? (Antwoord B.) Waarom? (Dit antwoord vertelt het best waar het verhaaltje over gaat.) Wat moet je nu doen? (Een rondje om letter B zetten.)*

U leest opdracht 7 voor, terwijl de leerlingen meelesen en u stelt nog eens vast wat de leerlingen moeten doen (Het stukje lezen, de vraag lezen en eerst alle antwoorden lezen). U bespreekt welk antwoord goed is en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (letter D)

U laat nu opdracht 8 zelfstandig maken. Daarna bespreekt u wat de leerlingen hebben gedaan om tot het antwoord te komen (regel 11 lezen, de vier antwoorden lezen, het beste antwoord kiezen) en welk antwoord goed is. De leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (letter A)

U vraagt de leerlingen opdracht 9 te lezen en vervolgens vraagt u wat de leerlingen hier moeten doen (Eerst de hele tekst lezen, daarna alle vier titels lezen. En dan de beste kiezen.) U laat de leerlingen voor zichzelf de tekst lezen en u vraagt: *Welk antwoord heb je gekozen? (Antwoord C) Waarom? (Dit antwoord vertelt het best waar het verhaaltje over gaat.) Wat moet je nu doen? (Een rondje om letter C zetten.)*

U leest opdracht 10 voor, terwijl de leerlingen meelesen en u stelt nog eens vast wat de leerlingen moeten doen (Het stukje lezen, de vraag lezen, alle antwoorden lezen, het beste antwoord kiezen). U bespreekt welk antwoord goed is en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (letter C)

U laat nu opdracht 11 zelfstandig maken. Daarna bespreekt u welk antwoord goed is en de leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (letter B)

U leest de laatste opdracht voor en bespreekt welk antwoord goed is. De leerlingen zetten een rondje om de letter voor het goede antwoord. (letter C)

Vanaf vraag 10 kunnen de leerlingen ook de vragen zelfstandig maken (vraag 10 t/m 12), waarna ze klassikaal besproken worden. De leerlingen geven dan ook steeds aan wat ze achtereenvolgens hebben gedaan om tot het goede antwoord te komen.

Antwoorden

1	D
2	C
3	C
4	A
5	D
6	B
7	D
8	A
9	C
10	C
11	B
12	C